

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 กรณีศึกษา : เทศบาล
ตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู

**Management of Child Development Centers in the Covid-19 Situation:
a Case Study of Nong Ruea Subdistrict Municipality, Non Sang
District, Nong Bua Lamphu Province**

ทอฝัน ธนโชติศิริกุล และ ศิวัช ศรีโกคางกุล

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Tofun Thanachotsirikul and Siwach Sripokangkul
Khon Kaen University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: t.tofun@kkumail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) บทบาทของเทศบาลตำบลหนองเรือในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 2) ปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ของเทศบาลตำบลหนองเรือ และ 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ของเทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีแบบกรณีศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 7 คน แบ่งเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 คน หัวหน้าส่วนราชการ จำนวน 2 คน และบุคลากรกองการศึกษา จำนวน 3 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า :

1) บทบาทของเทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภูในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 พบว่า หน่วยงานมีบทบาทสำคัญในการวางแผนการดำเนินงานการใช้งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมุ่งเน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ระหว่างผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ ครู ผู้ดูแลเด็ก คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครอง และชุมชน

2) ปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ของเทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ยังขาดหัวหน้าส่วนราชการกองการศึกษา และไม่สามารถจัดโครงการ และกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามแผนดำเนินงานได้ เนื่องจากต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดโควิด-19 และรักษาระยะห่างทางสังคม

3) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ของเทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอนอนสรวง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ต้องจัดสรรงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ ส่งเสริมพัฒนาทักษะครู ผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้และปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานการณ์โควิด-19 รวมถึงจัดประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อให้การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

คำสำคัญ: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก; บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น; การบริหารจัดการ, การแพร่ระบาดของโควิด-

19

Abstracts

The objectives of this research were 1) to study the role of Nong Ruea Subdistrict Municipality in the management of child development centers in the Covid-19 situation; 2) to study the problems of management of child development centers in the Covid-19 situation of Nong Ruea Subdistrict Municipality; and 3) to study the guidelines for developing the management of child development centers in the Covid-19 situation of Nong Ruea Subdistrict Municipality, Non Sang District, Nong Bua Lamphu Province. The researcher used a case study methodology. Data were collected from 7 key informants by in-depth interviews, which comprising 2 administrators of local administrative organizations, 2 chiefs of government agencies, and 3 personnel from the Education Division. Data were analyzed using a content analysis.

The results of this study indicated as follows:

1) The role of Nongrue Subdistrict Municipality, Non Sang district, Nong Bua Lamphu province in managing child development centers during Covid-19 situation. It was found that the agency played an important role in operational planning, budget using, human resources management and child development center management. Emphasis was placed on participatory management among government agency administrators, chief of government agency, teachers, children caregivers, child development center committee, parents, and communities.

2) Problems of child development centers during Covid-19 situation of Nongrue Subdistrict Municipality, Non Sang district, Nong Bua Lamphu province were a lack of Chief of Division of Education and being unable to manage projects and activities of child development centers to be compliant with the operational plans due to preventive measures for the spread of Covid-19 and social distancing.

3) The guidelines for developing and managing child development centers during Covid-19 situation of Nongrue Subdistrict Municipality, Non Sang district, Nong Bua Lamphu province found it is required to allocate a budget to provide sufficient preventive equipment for preventing the spread of Covid-19 to child development centers, to promote and develop skills for teachers, caregivers, to modify learning activity management models that shall meet early childhood development during Covid-19 situation, including publicizing news and information to parents to ensure the development of child development centers shall reach the maximum efficiency.

Keywords: Child Development Centers; Roles of local administrative organizations; Management; Covid-19 epidemic

บทนำ

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ก่อให้เกิดผลกระทบแก่ประชากรโลกเป็นวงกว้าง ในระยะเวลาอันรวดเร็วมีผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตจากการติดเชื้อเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก องค์การอนามัยโลกจึงประกาศภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การท่องเที่ยว เทคโนโลยี และการศึกษา รวมถึงพฤติกรรมการใช้ชีวิตของทุกคนเกิดการเปลี่ยนแปลง

รัฐบาลไทยได้ออกประกาศพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 32) วางมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนกันยายน พ.ศ. 2564 เพื่อป้องกันและควบคุมสถานการณ์ที่จะกระทบต่อภาครัฐ การดำเนินธุรกิจเอกชนอุตสาหกรรมบริการ และยังทำให้ระบบการเรียนการสอนทุกระดับหยุดชะงัก จึงต้องแสวงหาช่องทางปรับรูปแบบการเรียนผ่านทางระบบการสอนทางไกล การสอนออนไลน์ และรูปแบบผสมผสานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รัฐบาลจึงมุ่งแก้ไขสถานการณ์ให้แนวโน้มคลี่คลายไปในทิศทางที่ดีขึ้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 2-5 ปี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในรูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อดูแลและพัฒนาให้เด็กปฐมวัยมีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ แข็งแรง มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับผลกระทบในการจัดการเรียนการสอน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2560 : 3)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เด็กอยู่รวมกันจำนวนมากและมีความเสี่ยงที่อาจจะเกิดการแพร่ระบาดของโรคจากกลุ่มเด็ก ครู ผู้ปกครอง ไปสู่คนในครอบครัว เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคสามารถติดต่อผ่านการสัมผัสโดยตรงกับละอองสารคัดหลั่งได้จากระบบทางเดินหายใจ น้ำมูก น้ำลาย เพื่อหลีกเลี่ยงการรวมตัวกันรัฐบาลจึงต้องปิดสถานที่สาธารณะรวมถึงสถานศึกษาตามมาตรการรักษาระยะห่าง (social distancing) อย่างไรก็ตาม เมื่อทำการเปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก็มีความเสี่ยงที่จะเกิดการแพร่เชื้อเพราะโดยธรรมชาติของเด็กในช่วงวัยนี้จะเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ซึ่งถือเป็นกลุ่มเปราะบางที่ต้องได้รับการดูแลอย่างเข้มงวด ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีมาตรการและรูปแบบ

การจัดการเรียนรู้ที่เปรียบเสมือนกลไกสำคัญในการควบคุมการระบาด ของโรคสู่เด็กปฐมวัย (ปัญจวรา บุญสร้างสม, 2564 : 1)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดดังกล่าวทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถเปิดการเรียนการสอน ณ สถานที่ตั้ง On-Site ได้แต่เด็กปฐมวัยยังต้องมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้กำหนดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน (Home-Based Learning) เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการอย่างเหมาะสมตามความพร้อมและความแตกต่างของแต่ละครอบครัว ซึ่งสามารถดำเนินการได้ใน 3 ลักษณะ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Online) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบโทรทัศน์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (On-AIR/On-Demand) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำส่งเอกสารที่บ้าน (On-Hand) โดยอาศัยการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยต่อไป (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2564 : ออนไลน์)

เทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด จำนวน 7 ศูนย์ จัดรูปแบบการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 ตามแนวทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยการนำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารและหัวหน้าส่วนราชการ ที่รับผิดชอบงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งบุคลากรกองการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ประกอบไปด้วย ครูผู้ดูแลเด็ก 13 คน ผู้ดูแลเด็ก 10 คน พนักงานจ้าง 1 คน มีเด็กปฐมวัยอยู่ในความดูแล ทั้งหมด 204 คน เทศบาลตำบลหนองเรือจึงมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และทิศทางการพัฒนา รวมถึงสนับสนุนงบประมาณด้านบุคลากร สื่อ หนังสือ วัสดุอุปกรณ์ วัสดุครุภัณฑ์ และการพัฒนาบุคลากร เพื่อเตรียมความพร้อมแก่เด็กปฐมวัยในการเข้ารับการศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา ให้ได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เต็มที่เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติต่อไป (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559 : ออนไลน์)

เทศบาลตำบลหนองเรือจึงเป็นหน่วยงานสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบาย ควบคุม กำกับ ดูแลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดให้มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติกำหนด ทั้งนี้ ต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก บุคลากร ทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน สถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการ และภาคีเครือข่ายอื่น ๆ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในสถานการณ์โควิด-19 เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารจัดการ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2561 : 8)

จากความเป็นมาในช่วงต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาบทบาท ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ของเทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของเทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ของเทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ของเทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบกรณีศึกษา (Case Study) เฉพาะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ของเทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 คน หัวหน้าส่วนราชการ จำนวน 2 คน และบุคลากรกองการศึกษา จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลหนองเรือโดยตรง

2. เครื่องมือการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือสำหรับการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด โดยมีแนวทางในการสัมภาษณ์ ดังนี้

- 1) เทศบาลตำบลหนองเรือมีบทบาทในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสถานการณ์โควิด-19 อย่างไร
- 2) เทศบาลตำบลหนองเรือพบปัญหาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 อย่างไร
- 3) เทศบาลตำบลหนองเรือมีแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสถานการณ์โควิด-19 อย่างไร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

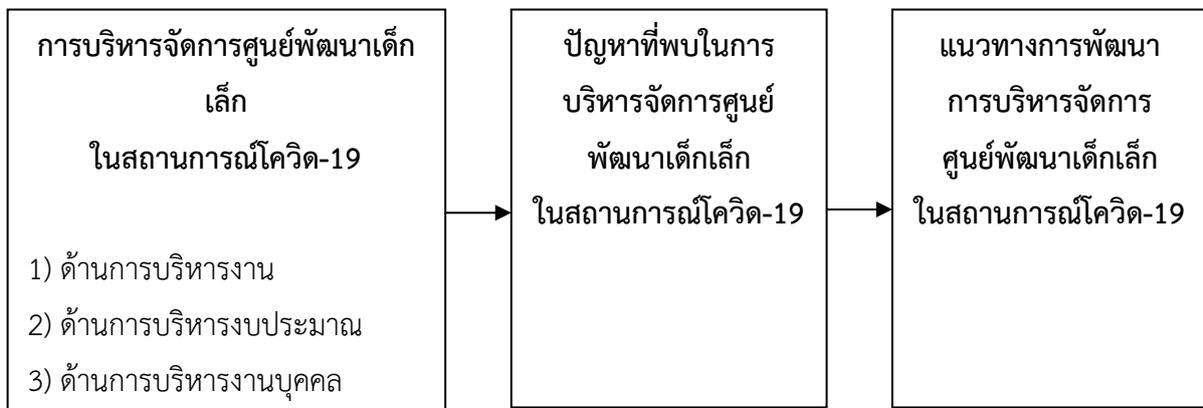
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักโดยตรง รวมทั้งการสังเกตพื้นที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลหนองเรือ และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการตีความหมายการฟังจากการสัมภาษณ์ การจดบันทึกจากการสัมภาษณ์และสังเกต ประเด็นหลัก รวมทั้งแก่นสาระที่ปรากฏจากการสัมภาษณ์ โดยทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักแล้วนำมาบรรยายและพรรณนาข้อมูลผลการศึกษาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 กรณีศึกษา : เทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19
กรณีศึกษา : เทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู ปรากฏผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. บทบาทของเทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู ในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19

ด้านการบริหารงาน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ มีอำนาจหน้าที่
ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในรูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้กับเด็กอายุ 2-5 ปี (กรมส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่น, 2561 : 7) เทศบาลตำบลหนองเรือมีบทบาทในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับ
คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดูแลรับผิดชอบการบริหารจัดการ งบประมาณและบุคลากร นายยกเทศมนตรี
เป็นผู้กำหนดทิศทางและมอบนโยบายให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด
หนองบัวลำภู ดำเนินงานตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการอย่างเหมาะสมแก่เด็ก
ปฐมวัยที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด กองการศึกษาทำหน้าที่จัดทำตารางกำหนดการตรวจติดตาม
และประเมินผลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและควรต้องจัดทำแผนจัดการเรียนการสอนรายสัปดาห์ ซึ่งปัจจุบันใช้
รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (On-Site) เป็นหลักในการสอน แต่ในกรณีเด็กปฐมวัยติด
เชื้อโควิด-19 หรืออยู่ในกลุ่มเสี่ยงสูง ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบนำส่ง
เอกสารประกอบการเรียนให้แก่เด็กปฐมวัยที่บ้าน(On-Hand) และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารทราบ
เป็นรายอาทิตย์ เพื่อติดตามการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างใกล้ชิด หากพบปัญหาและอุปสรรคในการ
ปฏิบัติงานคณะผู้บริหารจะเรียกประชุมหัวหน้าส่วนราชการ ครู ผู้ดูแลเด็ก และบุคลากรกองการศึกษาที่
เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน นอกจากนี้ การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังต้องอาศัยการมีส่วน
ร่วมของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครอง และชุมชน ดังนั้น เทศบาลตำบลหนองเรือบริหารงาน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 โดยยึดแนวทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและปฏิบัติตาม
คำสั่งคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดหนองบัวลำภูอย่างเคร่งครัดเพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ในสถานการณ์
ปัจจุบัน ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งในการสัมภาษณ์ว่า

"...ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 เราดำเนินงานยึดตามแนวทาง
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดหนองบัวลำภูเป็นหลัก
โดยมุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง..."

(ผู้ให้สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2565)

ด้านการบริหารงบประมาณ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดให้มีคุณภาพตามหลักวิชาการ กฎหมาย และระเบียบ มีบทบาทอย่างยิ่งในการบริหารงานและบริหารงบประมาณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงต้องให้การสนับสนุนงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในสังกัด (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559 : ออนไลน์) ในด้านงบประมาณเทศบาลตำบลหนองเรือไม่ได้จัดสรรงบประมาณการดูแลป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แต่ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้เงินช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย รวมถึงได้รับอุปกรณ์เครื่องวัดอุณหภูมิ หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ล้างมือ และถุงมือ จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส) ซึ่งกองการศึกษารับผิดชอบดูแลและได้เบิกจ่ายงบประมาณที่ได้รับมาถูกต้องเป็นไปตามระเบียบวิธีงบประมาณ โดยได้รับการตรวจสอบจากกองคลัง คลังจังหวัดหนองบัวลำภู และสำนักงานตรวจเงินจังหวัดหนองบัวลำภู ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งในการสัมภาษณ์ว่า

"...เราได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจในการช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น ๆ ในการให้ความอนุเคราะห์อุปกรณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด ..."

(ผู้ให้สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2565)

ด้านการบริหารงานบุคคล

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในรูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (จิตติรัตน์ แห่่งบุคตา และถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข, 2553 : 165) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการนำของผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ บุคลากรทางการศึกษา ซึ่งถือว่ามียุทธศาสตร์สำคัญในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน (สุพัฒน์ ทองจันทร์ และ เสาวณี ตรีพุทธรัตน์, 2554 : 152 - 153) ปัจจุบันกองการศึกษายังขาดบุคลากรในการปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารการศึกษาและนักวิชาการศึกษา ทำให้ไม่มีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยตรงการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานการณ์โควิด-19 เทศบาลตำบลหนองเรือได้ประสานขอความร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองเรือและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อให้ความรู้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 สำหรับเด็กปฐมวัย แก่ครู ผู้ดูแลเด็ก และบุคลากรกองการศึกษา ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 จัดให้มีอ่างล้างมือ เจลแอลกอฮอล์ที่วัดอุณหภูมิ ดำเนินการเว้นระยะห่างภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำความสะอาดภายในบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นประจำทุกวัน และ

เทศบาลตำบลหนองเรือยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และเพิ่มประสิทธิภาพด้านวิชาการแก่ครู บุคลากรกองการศึกษาทุกคน เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยใน สถานการณ์โควิด-19 ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งในการสัมภาษณ์ว่า

"...เทศบาลตำบลหนองเรือเน้นการพัฒนาบุคลากร เราจะต้องพัฒนาครูที่จะไปดูแลอบรมเด็ก ให้มีประสิทธิภาพ เพราะเด็กปฐมวัยเป็นช่วงที่สำคัญต้องได้รับการเรียนรู้ให้มีพัฒนาการที่สมวัย ดังนั้น ครูที่จะไปอบรมเด็กต้องมีความรู้ และเชื่อมโยงสื่อสารกับผู้ปกครองผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้ได้รับข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ในการดูแลบุตรหลาน..."

(ผู้ให้สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2565)

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาระดับปฐมวัยด้วยความร่วมมือ ของชุมชน เพื่อกระจายโอกาสการเตรียมความพร้อมให้เด็กมีพัฒนาการในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างเหมาะสมตามวัย (สุพรรณษา เทียมทัด, 2559 : 1070) เทศบาลตำบลหนองเรือได้ประสาน ความร่วมมือไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองเรือเพื่อให้ความรู้แก่ครู ผู้ดูแลเด็ก เกี่ยวกับมาตรการ ป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 แก่เด็กปฐมวัย และจัดประชุมกองการศึกษาเพื่อปรึกษาหารือการดำเนินงาน เป็นประจำทุกเดือน โดยเปิดโอกาสให้ครู ผู้ดูแลเด็ก มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เกิดแนวทางปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับความ ร่วมมือจากผู้ปกครอง คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชุมชน ให้การช่วยเหลือ สนับสนุน ฝึกระวังดูแล เด็กปฐมวัยเป็นอย่างดี และดำเนินการตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อควบคุมการระบาดของ โรคสู่เด็กปฐมวัยและสามารถขับเคลื่อนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปสู่มาตรฐานการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังที่ ผู้ให้ข้อมูลหลักได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งในการสัมภาษณ์ว่า

"...ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการ ประสานความร่วมมือทั้งในส่วนผู้บริหาร ครู ผู้ดูแลเด็ก คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผู้ปกครอง ใน การทำความเข้าใจการปฏิบัติงานและปฏิบัติตัว เพื่อให้การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีความต่อเนื่อง..."

(ผู้ให้สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2565)

2. ปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ของเทศบาลตำบล หนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู

ด้านการบริหารงาน

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในปัจจุบันทำให้ประชาชนไม่สามารถคาดการณ์การแพร่ระบาดของ โรคได้ เทศบาลตำบลหนองเรือจึงจัดการจัดโครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ต้องมีการ ร่วมกลุ่มคนจำนวนมาก ทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนดำเนินงานที่วางไว้และผู้ปกครองบางท่านเกิด

ความกังวลที่จะส่งบุตรหลานมาเรียน เพราะกลัวเสี่ยงติดเชื้อโควิด-19 ทำให้มีเด็กมาเรียนจำนวนน้อยกว่าปกติ ในกรณีนายกเทศมนตรีสั่งปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบจัดการเรียนรู้มาเป็นนำส่งเอกสาร ประกอบการเรียนให้แก่เด็กที่บ้าน เกิดปัญหาเด็กไม่ทำแบบฝึกหัดและผู้ปกครองไม่มีเวลาสอนการบ้านบุตรหลาน ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง ส่งผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัย และยังมีปัญหาด้านอาคารสถานที่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพื้นที่จำกัด จึงอาจจะไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรการรักษาระยะห่างทางสังคม (SOCIAL DISTANCING) ได้อย่างเคร่งครัด ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งในการสัมภาษณ์ว่า

"...การดูแลเด็กปฐมวัยต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด โดยสังเกตพฤติกรรมพัฒนาการของเด็ก จึงจะสามารถประเมินระดับการเรียนรู้และช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กให้มีความก้าวหน้า ดังนั้น ในสถานการณ์โควิด-19 เมื่อสั่งปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก็จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัย ที่ต้องอาศัยการเรียนรู้จากการเล่นและทำกิจกรรมในร่วมกัน..."

(ผู้ให้สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2565)

ด้านการบริหารงบประมาณ

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 เทศบาลตำบลหนองเรือ ไม่ได้ตั้งงบประมาณสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 จึงทำให้ต้องรอจัดสรรเงินอุดหนุน เฉพาะกิจจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส) จังหวัดหนองบัวลำภู และจากหน่วยงานอื่น

ด้านการบริหารงานบุคคล

ปัจจุบันเทศบาลตำบลหนองเรือยังขาดบุคลากรกองการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารการศึกษา และนักวิชาการศึกษา ทำให้ไม่มีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบกองการศึกษา โดยตรง และการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ในการสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้กล่าวไว้ ตอนหนึ่งในการสัมภาษณ์ว่า

"...คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีบทบาทสำคัญในการพัฒนากำกับดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องเป็นพี่เลี้ยงด้านวิชาการและเสนอความต้องการของชุมชน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการดำเนินงานให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก..."

(ผู้ให้สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2565)

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้การจัดประชุมปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ดูแลเด็ก บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครอง ต้องเป็นไปตามมาตรการรักษาระยะห่างทางสังคม (SOCIAL DISTANCING) จึงทำให้เกิดความไม่สะดวก ในการประสานงาน

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ของเทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอนोनสัง จังหวัดหนองบัวลำภู

ด้านการบริหารงาน

- 1) เทศบาลตำบลหนองเรือต้องดำเนินงานตามแนวทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอย่างเคร่งครัด
- 2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ตามคำสั่งคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดหนองบัวลำภูอย่างเคร่งครัด

ด้านการบริหารงบประมาณ

- 1) เทศบาลตำบลหนองเรือต้องจัดสรรงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์การเรียน หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ล้างมือ ถังน้ำ เครื่องวัดอุณหภูมิ ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ
- 2) โอนงบประมาณจากแผนงานอื่นเข้ามาสำรองช่วยเหลือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ในกรณีเร่งด่วน

ด้านการบริหารงานบุคคล

- 1) พัฒนาครู ผู้ดูแลเด็ก บุคลากรกองการศึกษา ให้มีความรู้และปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานการณ์โควิด-19
- 2) ครู ผู้ดูแลเด็ก บุคลากรกองการศึกษาต้องได้รับความรู้และเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 สำหรับเด็กปฐมวัย

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จัดประชาสัมพันธ์แนวทางการดำเนินงานและรูปแบบการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยในสถานการณ์โควิด-19 ให้ผู้ปกครองทราบ รวมถึงให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และชุมชนเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อให้การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

อภิปรายผลการวิจัย

บทบาทในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ของเทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอนोनสัง จังหวัดหนองบัวลำภู **ด้านการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก** มีการดำเนินงานร่วมกันระหว่างเทศบาลตำบลหนองเรือ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชุมชน เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการแก่เด็กปฐมวัยตามแนวทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุพัฒน์ ทองจันทร์ และเสาวณี ตรีพุทธรัตน์ (2554 : 154-155) เรื่อง บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น พบว่า การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมุ่งเน้นเปิดโอกาสในเด็กทุกคนได้รับการศึกษาและช่วยแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมการจัดประสบการณ์และการเรียนรู้ให้เด็กมีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา) ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานและถ่ายทอดความรู้ร่วมกันในการดำเนินงานกองการศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยตรง และมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบ

การจัดการเรียนการสอนแก่เด็กปฐมวัยให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน แล้วต้องรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารทราบ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและติดตามการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเสกสรรค์ สนวา และคณะ (2564 : 1) เรื่อง การปรับตัวด้านการเรียนการสอนภายใต้ยุควิถีใหม่ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า ข้อเสนอแนะการปรับตัวของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่า (1) อยากให้มีการเก็บคะแนนทุกครั้งหลังเรียนเสร็จ (2) ปรับการเรียนการสอนตามสถานการณ์ (3) อยากให้มีการสอดแทรกกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมระหว่างเรียน (4) อยากให้มีเนื้อหาและประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ และน่าสนใจ (5) เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถโต้ตอบ และ (6) บรรยายโดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย โดยให้มีการจัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างคณะผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ ครู ผู้ดูแลเด็ก และบุคลากรกองการศึกษา ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ด้านการบริหารงบประมาณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองเรือได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้เงินช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยช่วยแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง รวมถึงได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้และป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ผู้ดูแลเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี ชุ่มสวัสดิ์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความร่วมมือในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาบ มีความร่วมมือในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณในการจัดการศึกษาสร้างแผนงานการใช้จ่ายงบอุดหนุนของรัฐด้านวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่จัดโครงสร้างการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยวางแผนจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีงบประมาณมาสำรองช่วยเหลือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ในกรณีเร่งด่วน สอดคล้องกับจิตติรัตน์ แห้งบุตตา และถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข (2553 : 163-164) เรื่อง การบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีมพูน จังหวัดขอนแก่น พบว่าต้องมีนโยบายด้านงบประมาณเพื่อการศึกษาที่ชัดเจนและจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาให้เพียงพอและครอบคลุมการดำเนินงาน

ด้านการบริหารงานบุคคล เทศบาลตำบลหนองเรือบริหารจัดการบุคลากรด้านการศึกษา ครู ผู้ดูแลเด็ก ปฏิบัติงานในสถานการณ์โควิด-19 ได้อย่างดี สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม และรักษามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 แก่เด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับรัศมี ตูจินดา (2557 : 103-104) เรื่อง การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี พบว่าครูมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน บุคลากรด้านการศึกษาและผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครอง และชุมชน ต้องมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ในสถานการณ์โควิด-19 และส่งเสริมการเข้าอบรมเพิ่มประสิทธิภาพแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับสุพรรณษา เทียมทัต (2559 : 1074-1075) เรื่อง การบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในการเพิ่มความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ซึ่งทำให้ครูผู้ดูแลเด็กสามารถนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานและจัดกิจกรรมการสอน เพื่อส่งเสริมการสร้างประสบการณ์เรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยในสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างต่อเนื่อง

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลหนองเรือบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ ครู ผู้ดูแลเด็ก คณะกรรมการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครอง และชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของจิตติรัตน์ แห่ยังบุตดา และถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข (2553 : 163) เรื่อง การบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกด้าน มีการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ปกครอง เพื่อดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกัน สอดคล้องกับสุพรรณษา เทียมทัต (2559 : 1076-1077) เรื่อง การบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ในการติดตามการวางแผนการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ติดตามสอบถามปัญหาที่เกิดขึ้นประสานงานเกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมกันโดยประชาสัมพันธ์แนวทางการดำเนินงานและรูปแบบการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัย ให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจในการดูแลเด็กปฐมวัยในสถานการณ์โควิด-19 สอดคล้องรัศมี ตู้อินดา (2557 : 107-109) เรื่องการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนและ ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกด้าน รวมทั้งมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการประสานงานเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ สร้างเครือข่ายการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในระดับอำเภอหรือจังหวัด
2. ครู ผู้ดูแลเด็ก ควรได้รับการตรวจหาเชื้อโควิด-19 ทุกอาทิตย์ เพื่อความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครอง

3. จัดประชุมผู้ปกครองประจำเดือน เพื่อให้ความรู้และแนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยในสถานการณ์ โควิด-19

2. ข้อเสนอแนะสำหรับกรวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของชุมชน เช่น การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลหนองเรือ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2560). *คู่มือแนวทางการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2564). *แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการ ของเด็กปฐมวัย ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID –19) ของสถานศึกษาระดับปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา https://www.cpmlocal.org/dnm_file/govdoc_stj/73942426_center.pdf.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). *มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. 2559*. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา http://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2017/4/2199_5930.pdf.
- จิตติรัตน์ แห่ย์งบุตตา และถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข. (2554). *การบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนา เด็กเล็กขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น*. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 4 (ฉบับพิเศษ), 163-164.
- ปัญจวรา บุญสร้างสม. (2564). *การพัฒนาเด็กปฐมวัยกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19*. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา <https://www.thaihealth.or.th/Content/54720-การพัฒนาเด็กปฐมวัย%20%20กับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19.html>.
- พัชรีย์ ชุ่มสวัสดิ์. (2551). *ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัศมี ตูจินดา. (2557). *การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สุพรรณษา เทียมทัต. (2559). *การการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัด เพชรบุรี*. *วารสาร Veridian E – Journal, Silpakorn*. 9 (3), 1074-1075.

- สุพัฒน์ ทองจันทร์ และเสาวณี ตรีพุทธรัตน์. (2554). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 5 (2), 152-153.
- เสกสรรค์ สนวา และคณะ. (2564). การปรับตัวด้านการเรียนการสอนภายใต้ยุควิถีใหม่ของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*. 5 (3), 1-14.